

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1162²

Μεγάλη Τρίτη βράδυ
15 Ἀπριλίου 2014 (2005)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀμέλεια

«Δεινὸν ἢ ῥαθυμία! μεγάλη ἢ μετάνοια!...» (αἰν. Μ. Τετ.)

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, σᾶς πῶ ὅτι ἓνα περιστερί ἐγίνε κοράκι καὶ ἓνα κοράκι ἐγίνε περιστερί, δὲν θὰ τὸ πιστέψετε. Καὶ δικαίως. Διότι τέτοιες **μεταβολές** δὲν γίνονται **στή φύσι**. Τὸ περιστερί μένει περιστερί, τὸ κοράκι μένει κοράκι· ἡ τίγρις μένει τίγρις, τὸ ἀρνάκι μένει ἀρνάκι.

Ἄλλ' ἐνῶ στή φύσι δὲν συμβαίνουν τέτοιες μεταβολές, **στὸν ἠθικὸ κόσμον** συμβαίνουν· εἶνε μεταβολές πού μᾶς κάνουν νὰ θαυμάζουμε. Ἐνα τέτοιο θέαμα μᾶς παρουσιάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας· μᾶς δείχνει ἀπ' τὸ ἓνα μέρος ἓνα περιστερί πού ἐγίνε κοράκι, κι ἀπὸ τὸ ἄλλο ἓνα κοράκι πού ἐγίνε περιστερί. Ποιὸ εἶνε τὸ κοράκι, ποιὸ εἶνε τὸ περιστερί; Περιστερί εἶνε ὁ **Ἰούδας** – ἔτσι τουλάχιστον φαινόταν ἐξωτερικῶς· αὐτὸς ἐγίνε μαῦρος σὰν τὸ κοράκι. Καὶ ποιὸ τὸ κοράκι πού ἐγίνε περιστερί; **Ἡ πόρνη**· μαύρη σὰν τὸ κοράκι ἦταν, καὶ ἐγίνε ἄσπρη σὰν τὸ περιστερί. Ἀλλὰ πῶς ἐγίνε αὐτὴ ἡ μεγάλη μεταβολή, πού ὑπερβαίνει καὶ τὶς μεταμορφώσεις τοῦ Ὁβιδίου; Ἐγίνε ἡ μεταβολή, ἡ ἠθικὴ αὐτὴ μεταμόρφωσις, διότι ὁ μὲν Ἰούδας πῆρε ὡς σύντροφο τὴ ῥαθυμία καὶ τὴν **ἀμέλεια**, ἐνῶ ἡ πόρνη πῆρε ὡς σύντροφο καὶ συνοδοιπόρο τὴ **μετάνοια**. Καὶ ὁ ὑμνωδὸς θαυμάζει καὶ λέει· «Δεινὸν ἢ ῥαθυμία! μεγάλη ἢ μετάνοια!» (αἰν. Μ. Τετ.).

«Δεινὸν ἢ ῥαθυμία!». **Φοβερὸ πρᾶγμα ἡ ἀμέλεια**. Παντοῦ σὲ ὄλες τὶς ὑποθέσεις εἶνε φοβερὴ ἡ ἀμέλεια· ἰδίως ὅμως εἶνε φοβερὴ ὅταν κανεὶς ἀμελῇ στή μεγαλύτερη ὑπόθεσι τῆς ζωῆς μας, τὴ μετάνοια. «*Τὸ ζητούμενον ἀλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τὰ μελούμενον*», ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι (Σοφοκλ., Οἶδ. τύρ., στ. 110-111). Δηλαδή, ἐκεῖνο πού κυνηγᾶς τὸ πιάνεις, ἐνῶ ἐκεῖνο πού τ' ἀφήνεις καὶ τὸ παραμελεῖς, κάνει φτερά καὶ φεύγει, γίνεται πουλὶ ἄπιαστο. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε καὶ στὸν Ἰούδα. Ὁ Ἰούδας **εἶχε ὄλες τὶς**

προϋποθέσεις νὰ γίνῃ ἅγιος. Ἐζῆσε κοντὰ στὸ μεγαλύτερο διδάσκαλο τῶν αἰώνων, τὸ Χριστό. Ὁ Χριστὸς δὲν δίδασκε μόνο τὰ ωραιότερα πράγματα, ἀλλὰ –τὸ σπουδαιότερο– ὅ,τι δίδασκε τὸ εἶχε ἐφαρμόσει πρῶτος στή ζωὴ του. Λαμπρά, λοιπόν, διδασκαλία καὶ ἄριστο παράδειγμα καὶ ἄριστο περιβάλλον εἶχε ὁ Ἰούδας. Ζοῦσε μέσα σὲ μία ἀτμόσφαιρα πνευματική. Δὲν συναναστρεφόταν μὲ μέθυσους, πόρνους, κακοποιούς. Εἶχε καθημερινὴ συναναστροφή μὲ τὸν εὐαίσθητο Ἰωάννη, μὲ τὸ φλογερὸ Πέτρο, μὲ τὸ φιλότιμο Ἀνδρέα καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους. Ἐτρωγε μαζί τους, προσευχόταν μαζί τους, μελετοῦσε μαζί τους τὶς ἅγιες Γραφές, κοιμόταν καὶ ξυπνοῦσε μαζί τους. **Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Ἰούδας ἔπεσε**. Διέπραξε τὸ μεγαλύτερο ἔγκλημα· Ἐπρόδωσε τὸν Διδάσκαλο. Ἐπεσε ὁ Ἰούδας, «*καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτοῦ μεγάλη*» (πρβλ. Ματθ. 7,27).

Καὶ γιατί ἔπεσε; Διότι ἀμέλησε. Δὲν προσεξε καλὰ τὸν ἑαυτό του, δὲν ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα. Ἀγαποῦσε μὲν τὸν Διδάσκαλο, ἀλλὰ ἐρωτοτροποῦσε καὶ μὲ τὸν διάβολο. Ὁ δὲ σατανᾶς εἶνε φοβερὸς. Ἐφαρμόζει τὸν τρόπο τοῦ δρυοκολάπτη. Τί εἶνε ὁ δρυοκολάπτης; Ἐνα πουλὶ τοῦ δάσους. Καὶ τί κάνει; Μὲ τὴ μύτη, μὲ τὸ ῥάμφος του, χτυπάει γύρω - γύρω τὸν κορμὸ τοῦ δέντρου. Κι ὅπου ἀντιληφθῇ ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ φλοιὸ εἶνε κούφιο, ἐκεῖ τρυπᾷ τὸ ξύλο καὶ τρώει τὰ ἕντομα πού ὑπάρχουν. Τὸ ἴδιο κάνει κι ὁ σατανᾶς. Περιτριγυρίζει τὴν ψυχὴ μας κι ὅπου βρῇ ἀδύνατο μέρος, κουφάλα, ἐκεῖ βυθίζει μὲ τρόπο τὸ ῥύγχος του, δημιουργεῖ ρῆγμα, κι ἀπὸ ἑκεῖ ἀρχίζει τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς. Καὶ στὸν χαρακτῆρα λοιπὸν τοῦ Ἰούδα βρῆκε μία ἀδύνατη πλευρά. Ἡ ἀδύνατη πλευρὰ τοῦ Ἰούδα, **ἡ ἀχίλλειος πτέρνα του, ἦταν ἡ φιλαργυρία**. Ἡ ψυχὴ του ἐλκυόταν ἀπὸ τὸ χρῆμα. Τὸ χρῆμα ἦταν ἡ ἀδυναμία του. Καὶ τὴν ἀδυναμία αὐτὴ

δὲν προσπάθησε νὰ τὴν ἐξαλείψῃ. Δὲν πολέμησε τὸ σατανᾶ, ποὺ τοῦ παρουσίαζε νύχτα - μέρα ἐμπρὸς τοῦ τὴν εἰκόνα τοῦ χρυσοῦ. Ἀπὸ τὴν ἀμέλειά του ἄφησε τὴν ψυχὴ του ἀφύλαχτη. Ἔτσι **ὁ σατανᾶς εἰσῆλθε** στὴν καρδιά του. Μπήκε ὅπως μπαίνει ὁ κλέφτης ὅταν ἀφήσουμε τὴν πόρτα ἢ τὸ παράθυρο ἀνοιχτά. Μπήκε ὅπως ὁ πλημμυρισμένος ποταμὸς ποὺ σπάει τὸ φράγμα καὶ ὀρμᾶ ἀκράτητος στὸν κάμπο καὶ καταστρέφει τὰ πάντα. Μπήκε ὅπως μπαίνει ὁ ἐχθρὸς στὸ φρούριο καὶ σφάζει τοὺς στρατιῶτες ὅταν οἱ φρουροὶ ἀποκοιμηθοῦν καὶ σταματήσουν νὰ φωνάζουν «φύλακες, γρηγορεῖτε».

Αὐτὸ ἔπαθε ὁ Ἰούδας. Αὐτὸ παθαίνουν καὶ ὅλοι ὅσοι ἀμελοῦν καὶ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴ σωτηρία τους. Ὁ διάβολος τοὺς δένει σήμερα λίγο, αὔριο περισσότερο, μεθαύριο ἀκόμη περισσότερο, ἕως ὅτου τοὺς δέσῃ τόσο σφιχτὰ καὶ πανοῦργα, ὥστε νὰ τοῦ παραδώσουν ψυχὴ καὶ σῶμα καὶ νὰ γίνουν αἰχμάλωτοὶ τοῦ **διὰ τῶν παθῶν**. Πόσο δίκιο ἔχει ὁ ὑμνωδὸς ὅταν λέει· «*Δεινὸν ἢ ῥαθυμία*»!

Ἄλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ Ἐκκλησία μᾶς δείχνει μία πόρνη καὶ μᾶς φωνάζει· «*Μεγάλῃ ἢ μετάνοια!*». Εἶνε **μεγάλῃ ἢ δύνამις τῆς μετάνοιας**. Διότι τί ἦταν ἡ πόρνη; Μία γυναίκα τῆς ἁμαρτίας, ἕνα σκουλήκι ποὺ κυλιόταν μέσα στὸ βόρβορο, ἕνα κουρέλι τοῦ δρόμου ποὺ τὸ πατοῦσαν ὅλοι, μία νυχτερίδα τῆς ἡδονῆς. Ὅπως ἡ νυχτερίδα βγαίνει στὰ σκοτεινά, ἔτσι καὶ ἡ πόρνη νύχτα ἀπλωνε τὰ δίχτυα της. Πόσες τέτοιες νυχτερίδες ὑπάρχουν καὶ σήμερα καὶ δουλεύουν στὰ καταγώγια τῆς διαφθορᾶς γιὰ νὰ πιάσουν στὰ δίχτυα τοὺς ἄμυαλους νέους ἀλλὰ καὶ γέρους.

Ἄλλὰ τώρα; Ὡ, **τώρα ἢ πόρνη μετανοεῖ!** Ὁ μαθητὴς καὶ ἀπόστολος φεύγει ἀπὸ τὸ Χριστό, ἐνῶ αὐτὴ τρέχει πρὸς τὸ Χριστό. Ἀλήθεια· ὅταν βλέπω πόρνες νὰ μετανοοῦν, θυμᾶμαι τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ· «*Οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς* (σᾶς ξεπερνοῦν) *εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*» (Ματθ. 21,31). Ὁ Ἰούδας ἔπεσε στὸ δρόμο καὶ δὲν ξανασηκώθηκε πιά· ἡ πόρνη, ποὺ εἶχε πέσει στὴ λάσπη, σηκώθηκε, ἄφησε «*τὰ ἔργα τῆς αἰσχροῦς ἁμαρτίας*» (ὀικ. Μ. Τετ.), ἔτρεξε σὰν καλὸς δρομέας, πέρασε τὸν Ἰούδα, προχώρησε στὸν ἅγιο δρόμο, καὶ τερμάτισε νικητρία. «*Μεγάλῃ ἢ μετάνοια!*».

Μετανόησε ὄχι ὅπως μετανοοῦμε ἐμεῖς· ἔδειξε **μετάνοια πραγματικὴ**. Δὲν τὴ βλέπετε; Τὰ μαλλιά της, ποὺ τὰ στόλιζε καὶ τὰ ἔκανε πλοκάμια τοῦ διαβόλου, τὰ κάνει τώρα πετσέττα γιὰ νὰ σκουπίσῃ τὰ εὐλογημένα πόδια

τοῦ Λυτρωτοῦ της. Καὶ τὰ μάτια της, μὲ τὰ ὁποῖα τόσους θὰ εἶχε παγιδεύσει στὴν ἀκολασία, τώρα τὰ κάνει βρῦση ποὺ τρέχει δάκρυα. Κάθε δάκρυ κ' ἕνα διαμάντι τοῦ οὐρανοῦ, κάθε ἀναστεναγμὸς καὶ μιὰ χαρὰ τῶν ἀγγέλων. Κλαίει. Καὶ μόνο κλαίει; Κάνει καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ φανερώνει τὴ μετάνοιά της, τὴν ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσί της στὸ Χριστό. Ἄγοράζει ἕνα δοχεῖο μὲ τὸ καλύτερο μύρο. Αὐτὴ ποὺ ἄλλοτε ἦταν ἕνα κινητὸ μυροπωλεῖο τῆς ἁμαρτίας καὶ μὲ κολώνιες καὶ ἀρώματα τραβοῦσε κοντὰ της καὶ παγίδευε τοὺς ἄντρες, τώρα παίρνει τὸ δοχεῖο τοῦ μύρου, τὸ σπάει, καὶ χύνει ὅλο τὸ ἄρωμα στὸ Χριστό.

* * *

Ἀδελφοί μου! Δὲν ἐπιμένω περισσότερο στὴν περιγραφή τῆς μετάνοιας τῆς πόρνης. Ὅπου φωνάζουν τὰ πράγματα, τὰ λόγια περιπετεύουν. **Τὸ τροπᾶριο τῆς Κασσιανῆς**, ποὺ ἀκοῦμε ἀπόψε, τί εἶνε; Εἶνε ἡ προσευχὴ τῆς πόρνης ποὺ μετανοεῖ· «*Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή... Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;*». Ἄς τὸ κάνομε τὸ τροπᾶριο αὐτὸ κ' ἐμεῖς δικὴ μας προσευχὴ, γιὰ νὰ αἰσθανθοῦμε τὸ μεγαλεῖο του καὶ νὰ δοκιμάσουμε τὴ γλυκύτητά του. Ἄλλὰ πότε; **Ὅταν κ' ἐμεῖς μετανοήσουμε** ὅπως ἡ πόρνη καὶ ὅπως τόσοι ἄλλοι ἁμαρτωλοὶ ποὺ βρῆκαν στὴ μετάνοια τὸ λιμάνι τους.

Λιμάνι σωτηρίας ἢ μετάνοια. Κάτι περισσότερο· εἶνε σωσίβιο. Κάθε ἁμαρτωλὸς, δηλαδὴ κάθε ἄνθρωπος (διότι τίς «*ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται*»; -νεκρ. ἀκολ.), καθέννας ἀπὸ μᾶς, εἶνε ἕνας ναυαγὸς, ποὺ παλεύει μέσ' στὰ κύματα τῆς ἁμαρτίας καὶ κινδυνεύει νὰ γίνῃ τροφὴ τοῦ δράκοντα τῆς ἀβύσσου. Ἄλλὰ ὁ Χριστὸς, ποὺ δέχτηκε τὴν πόρνη καὶ τὸ ληστή, στέκεται στὸ βράχο -δὲν τὸν βλέπετε;- καὶ ρίχνει - τί; Ρίχνει συνεχῶς σωσίβια· **γιὰ κάθε ἁμαρτωλὸ κ' ἕνα σωσίβιο**.

Ἀδελφέ μου συναμαρτωλέ! **Καὶ γιὰ σένα** ἔχει σωσίβιο ὁ Χριστὸς! Ἄρπαξέ το ὅπως ἀρπάζει ὁ ναυαγὸς τὴ σανίδα. Ἐὰν τὸ κάνῃς, θὰ αἰσθανθῆς μιὰ χαρὰ ποὺ ποτέ στὴ ζωὴ σου δὲν αἰσθάνθηκες. Ὁ Χριστὸς θὰ σὲ δεχθῇ. Οἱ ἄγγελοι θὰ χειροκροτήσουν, θὰ ξεκρεμάσουν τίς κιθάρες τους, καὶ θὰ ψάλλουν· «*Δόξα στὸ Χριστό, τὸ σωτῆρα τῶν ἁμαρτωλῶν· δόξα στὸ Λυτρωτῆ*». Διότι μεγάλη χαρὰ γίνεται στὰ οὐράνια γιὰ μιὰ ψυχὴ ποὺ μετανοεῖ (πρβλ. Λουκ. 15,7,10,32).

Εἶθε τὴ χαρὰ τῆς μετάνοιας ὅλοι νὰ δοκιμάσουμε.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**